Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	14CoP/26/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6118243191
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Mária Podhorová
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2018:6118243191.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti U., W. nar. XX. X. XXXX a E. nar. X. X. XXXX, bytom u otca, v konaní maloleté deti zastúpené ÚPSVaR F. F., kolíznym opatrovníkom, deti otca R. U., nar. XX. X. XXXX, bytom Q., Q. XX a matky Y. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom S. C., T., H. XXX, o návrhu otca na zvýšenie výživného, o odvolaní matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/57/2018 - 67 zo dňa 28.06. 2018, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/57/2018 - 67 zo dňa 28.06. 2018 p o t v r d z u j e .

II. Žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie" alebo „okresný súd") uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej W. U., nar. XX. X. XXXX zvýšeným výživným zo sumy 30 % životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa na sumu 120 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 1. 3. 2018 a uložil zároveň matke povinnosť prispievať na výživu maloletého E. U., nar. X. X. XXXX zvýšeným výživným zo sumy 30 % životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa na sumu 110 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 1. 3. 2018. O zročnom výživnom za obdobie od 01. 03. 2018 do 28. 06. 2018 na maloleté deti U., W., nar. XX. X. XXXX vo výške 360 € súd rozhodol tak, že matke povolil splácať uvedené v 15 € mesačných splátkach a na maloletého E., nar. X. X. XXXX vo výške 320 € súd povolil matke splácať v 10 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, a to pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. V osobitnom výroku súd prvej inštancie uviedol, že dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/68/2007-32 zo dňa 24. 4. 2007 vo výroku o výživnom na maloletú W. U. a k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/133/2012-48 zo dňa 18. 9. 2012 vo výroku o výživnom na maloletého E. U.. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že otec sa návrhom podaným dňa 12. 3. 2018 domáhal zvýšenia výživného na mal. W. zo sumy 30 % životného minima na sumu 120 € mesačne a mal. E. zvýšeným výživným zo sumy 30 % životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa na sumu 100 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jeho rukám, počnúc dňom podania návrhu. Svoj návrh odôvodnil tým, že náklady na mal. deti neustále rastú. Matka prispieva na mal. deti len minimálnou sumou po 30 € na každé dieťa zvlášť, o deti sa nezaujíma, deti nenavštevuje, naposledy ich videla v lete 2017, kedy si po deti prišla na jeho podnet po troch rokoch a mal. deti boli v jej domácnosti dva týždne. Deťom matka nič nekupuje ani pri príležitostí narodenín, Vianoc a iných sviatkov. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie poukázal na ust.

§ 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine a ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Konštatoval, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že od poslednej úpravy výživného na mal. W. ubehla doba XX rokov a na mal. E. ubehla doba 5,5 roka. Obe mal. deti v tom čase navštevovali materskú školu, mal. W. mala X roky, bola zdravá, záujmy mala primerané veku. Mal. E. mal X rokov, rovnako navštevoval materskú školu, bol vedený v I. ambulancii. Matka v čase určovania výšky výživného na mal. W. bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, bez poberania dávok v hmotnej núdzi, podľa jej vyjadrení ju živil priateľ. V čase určovania výšky výživného na mal. E. matka žila v S. C., bola bez príjmu. V súčasnosti sú obe mal. deti sú už školopovinné. Prestup mal. detí z materskej školy na základnú školu je podstatná zmena pomerov, ktorá podľa súdnej praxe a judikatúry odôvodňuje zvýšenie výživného. Matka v súčasnosti je zamestnaná, dosahuje príjem vo výške 17 646,92 Kč netto, čo je 667,23 € a je vlastníčkou 3-izb. bytu, v ktorom žije sama. Na strane matky mal tak súd preukázanú taktiež zmenu pomerov spočívajúcu v zvýšení jej príjmu. Súd vzhľadom na takto zistený skutkový stav, z ktorého vyplynula zmena pomerov jednak na strane mal. detí, jednak tiež na strane matky, návrh otca na zvýšenie výživného považoval za podaný dôvodne. Pri posudzovaní dôvodnosti súd zohľadnil aj ustanovenie § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorý obsahuje tzv. valorizačnú klauzulu, ktorá sama o sebe môže byť objektívnym dôvodom pre zmenu výšky výživného. Pri určovaní samotnej výšky zvýšeného výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Súd mal preukázané, že v súčasnosti maloletá končí X. ročník základnej škody, stravuje sa doma, nemá žiadne platené krúžky, chodí však na súťaže a olympiády z matematiky, slovenského jazyka, na čo sú výdavky na cestovanie v sume minimálne 50 € ročne. Taktiež je vedená v T. ambulancii, s návštevou ktorej nie sú zvýšené výdavky. Mal. E. má XX rokov, končí X. ročník základnej školy, stravuje sa v škole za stravné mesačne 20 €, navštevuje tiež školský klub, za ktorý ročný poplatok predstavuje 25 €. Maloletý je vedený v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. Obe mal. deti sú vedené v I. ambulancii, nosia I.. Mal. W. sa naposledy zakupovali v hodnote 140 € pred dvomi rokmi a mal. E. v hodnote 80 € pred dvomi rokmi. Matka v súčasnosti dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 17.746,92 Kč, čo je 667,23 € netto. Inú vyživovaciu povinnosť nemá, je vlastníkom 3-izb. bytu, ktorý užíva sama. Súd vzhľadom na takto preukázané odôvodnené potreby mal. detí primerané veku a príjem matky a jej majetkové pomery (vlastníctvo 3-izb. bytu), návrhu otca v časti určenia výživného na mal. W. vyhovel, t. j. zvýšil výživné na sumu 120 € a na mal. E. zvýšil výživné na sumu 110 €. V prípade mal. E. súd návrh otca prekročil, t. j. zvýšil výživné o sumu 10 € než otec navrhoval. Pri určovaní výšky výživného matke súd na jej strane zohľadnil skutočnosť, že sa obmedzovala na úhradu výživného v sume 30 € na každé dieťa zvlášť a inou formou sa žiadnym spôsobom nepodieľala na výžive mal. detí, nezakupuje im ani darčeky, ani nezabezpečuje starostlivosť mal. deťom. Je preto jej povinnosťou podieľať sa na výžive vo väčšom rozsahu, ako otec, ktorý zabezpečovaním osobnej starostlivosti o mal. deti si nahrádza plnenie vyživovacej povinnosti v takom rozsahu ako matka. Súd taktiež ako ďalšiu okolnosť na strane matky zohľadnil zmenu jej majetkových pomerov, spočívajúcu v nadobudnutí vlastníctva k 3-izb. bytu, ktorého je vlastníkom a žije v ňom sama. Bývanie matky samej v 3-izb. byte a tým spojené výdavky na bývanie, úhradu hypotéky súd nemohol považovať za účelne vynaložené. Matka sa stala vlastníkom nehnuteľnosti a prevzala na seba úverové zaťaženie v čase, keď jej je známa jej vyživovacia povinnosť na dve mal. deti. Úverové zaťaženie matky preto nemôže byť na ujmu výživy mal. detí, ktoré majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. K návrhu matky, ktorá súhlasila so zvýšením výživného na každé mal. dieťa do výšky 50 € súd považoval za potrebné uviesť, že takto navrhovaná výška matkou nezodpovedá veku, odôvodneným potrebám mal. detí a ani výške životného minima, na ktoré maloleté deti určením výživného majú zásadne právo a preto jej návrh súd nemohol akceptovať. Keďže súd návrh otca považoval za dôvodne podaný, počiatok zvýšenia výživného určil od mesiaca, v ktorom si otec podal riadny návrh na zvýšenie výživného, t.j. od 1.3. 2018. Následne súd prvej inštancie v ostatnom obsahu odôvodnenia uviedol spôsob výpočtu zročného výživného na každé mal. dieťa zvlášť.

2. Súd prvej inštancie doručoval rozsudok matke maloletých detí vzhľadom na jej bydlisko v S. republike cestou Okresného súdu Příbram, ktorý prijal písomnosť na doručenie (rozsudok súdu prvej inštancie) dňa 16. 07. 2018.

3. Z doručenky nachádzajúcej sa v spise na č. l. 84 p. v. vyplýva, že matke maloletých detí bol rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica doručený dňom 26. 07. 2018.

4. Dňa 09. 08. 2018 bolo na pošte podané odvolanie matky, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 13: 08. 2018, t. j. v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote na podanie odvolania. Matka maloletých detí podanie odvolania zdôvodnila poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) zák. č. 160/2015

Z. z. (Civilného sporového poriadku). Namietala, že súd pri rozhodovaní takmer neprihliadal k jej schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Matka prisvedčila, že bez akýchkoľvek pochýb došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, najmä ohľadom veku a potrieb maloletých detí a taktiež pokiaľ sa týka pracovného zaradenia matky, avšak pri určení výšky výživného je nutné prihliadať aj na matkine účelne vynaložené výdavky. V súčasnej dobe matka maloletých detí pracuje ako I. U. v spoločnosti U. v meste A., kam musí denne dochádzať 30 km, v uvedenej práci jej priemerný mesačný zárobok predstavuje sumu 17.646,-Kč, pričom náklady na bývanie sú 5.745,-Kč (služby, byt), ďalej suma 3.975,-Kč predstavuje mesačnú hypotekárnu splátku a spoločne s poistením predstavuje čiastku 4.000,-Kč. Teda už len za samotné náklady na bývanie má matka maloletých detí vynakladať vysokú čiastku, a to predovšetkým v pomere s jej príjmom, avšak tieto náklady sú pre ňu absolútne nevyhnutné. Pokiaľ súd konštatoval v odôvodnení, že takéto náklady nemohol považovať za účelné, uvedené matka mal. detí považuje za „nerelevantné a scestné", nakoľko uvedený záver súdu popiera základné ľudské potreby. Napadnutý rozsudok uložil matke maloletých detí platiť sumu celkom 230 € mesačne spolu so spätným výživným dokonca sumu 255 € mesačne, čo je pre matku maloletých detí nemysliteľná čiastka v prípade, že by matka maloletých detí vydala mesačne spoločne s výživným a celkovým nákladom na bývanie uvedenú čiastku, zostalo by jej na jedlo, ošatenie a ostatné ďalšie životné potreby suma 49 €. V takom prípade by bolo výživné likvidačné a z toho dôvodu je jednoznačné, že súd prvej inštancie neprihliadal v konkrétnej veci ku všetkých aspektom nevyhnutným pre stanovenie výšky výživného. Taktiež nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie obsiahnutým v rozsudku, že sa o deti takmer nezaujíma a nezabezpečuje im žiadne materiálne veci, resp. darčeky. K tomuto uviedla, že nemá dostatok finančných prostriedkov, ktoré by jej to umožňovali a v súčasne dobe žije sama a je na všetky životné výdaje sama. Taktiež je pre ňu náročné dopraviť sa do miesta bydliska detí, príp. tieto vziať so sebou do S. C., kde má matka trvalé bydlisko, v tomto ohľade jej otec mal. detí ani jedenkrát nevyšiel v ústrety, že by len čiastočne mal. deti priblížil, alebo dokonca doviezol do miesta matkinho bydliska, pričom vzdialenosť medzi trvalými bydliskami je takmer 600 km a na túto cestu musí matka mal. detí sporiť. Súd prvej inštancie neakceptoval návrh matky na výživné vo výške 50 € na každé dieťa, hoci podľa názoru matky podľa bežnej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 až 30% jeho čistého príjmu s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu (poukaz na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoP/15/2016 zo dňa 30. 06. 2016). Taktiež nemožno súhlasiť s návrhom otca, ani so záverom súdu prvej inštancie, že sa zmenili pomery alebo aspoň nie v takom rozsahu vzhľadom k veku mal. detí, ktoré budú dňom 01. 09. 2018 nastupovať do vyššieho ročníka základnej školy, a preto je namieste zvýšiť výživné od uvedeného dátumu. Vzhľadom na to matka maloletých detí navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a matke mal. detí uložil povinnosť platiť výživné na mal. W. U. vo výške 65 € mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 01. 09. 2018 a na mal. E. U. sumou výživného 55 € mesačne, vždy do 15 dňa mesačne vopred k rukám otca, počnúc dňom 01. 09. 2018.

5. K odvolaniu matky mal. detí sa podaním zo dňa 21. 08. 2018 vyjadril kolízny opatrovník.
Uviedol, že podľa jeho názoru prvostupňový súd objektívne zhodnotil pomery na strane rodičov - možnosti a schopnosti povinného rodiča (matky), pričom prihliadol na odôvodnené potreby maloletých detí a preto kolízny opatrovník odporučil rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny.

6. K odvolaniu matky sa dňa 04. 09. 2018 vyjadril otec maloletých detí prostredníctvom ním zvoleného právneho zástupcu (plnomocenstvo na zastupovanie v konaní udelené dňom 04. 09. 2018, nachádzajúce sa na č. l. 91 spisu). Uviedol, že matka v podanom odvolaní podsúva súdu skreslený pohľad na skutočné pomery, v akých matka žije. Poukázal pri tom najmä na skutočnosť, že matka je vlastníčkou nehnuteľnosti - 3 izbového bytu, pričom v ňom žije sama. Jej tvrdenie, že náklady spojené s platením hypotéky, ako aj uhrádzanie ostatných služieb spojených s užívaním bytu sú účelne vynaloženými nákladmi, je podľa názoru otca maloletých detí neopodstatnené. Bolo len voľbou matky, že si v čase, keď vedela o vyživovacej povinnosti na dve maloleté deti, na ktorej sa nepodieľa nijakým iným spôsobom než úhradou výživného v rozsahu stanovenom jej súdnym rozhodnutím, vzala úver na financovanie trojizbového bytu, ktorý jednoznačne nepredstavuje ,,bývanie hodné zabezpečenia základných ľudských potrieb", ako to vo svojom odvolaní uvádza. Bývanie v trojizbovom byte jedinou osobou bez pochyby nereflektuje stav sociálnej núdze, resp. tvrdenia matky uvádzané v odvolaní. Otec maloletých detí mal za to, že prvostupňový súd pri svojom rozhodnutí pri určení výšky výživného zohľadnil všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na výšku určovaného výživného. Otec mal. detí dostatočne preukázal, že od času kedy bolo o výške výživného rozhodnuté, došlo k zmene

pomerov na strane maloletých detí a matky, ktoré dostatočne odôvodňujú priznanú výšku zvýšeného výživného, pričom zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej, či druhej strane, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Poukázal na ust. § 75 ods. 1 a 78 Zákona o rodine, v ktorom je obsiahnutá tzv. valorizačná klauzula. Pokiaľ sa týka obrany matky, ktorá tvrdí, že nemôže navštevovať maloleté deti v mieste ich bydliska, prípadne si ich vziať na návštevu do svojho bytu, otec mal. detí uviedol, že matka sa svojvoľne rozhodla odísť žiť do S. C., pričom musela predpokladať, že náklady na cestovné sa nepomerne zvýšia oproti tomu, ak by zostala žiť na území Slovenskej republiky. Z tohto dôvodu potom nie je možné prihliadať na matkine tvrdenia týkajúce sa jej tzv. vyvinenia z nemožnosti nadväzovať kontakt s maloletými deťmi. Obranu matky obsiahnutú v podanom odvolaní otec mal. detí považoval za účelovú s cieľom vyhnúť sa plneniu si povinnosti uloženej matke súdnym rozhodnutím a tiež zvýraznil, že matka vo svojom odvolaní neuviedla žiadne iné skutočnosti, ktoré by nenamietala v prvostupňovom konaní a s ktorými by sa súd prvej inštancie už nevysporiadal. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním matky potvrdil ako vecne správny.

7. K vyjadreniu otca maloletých detí sa dňa 26. 09. 2018 vyjadrila matka mal. detí, pričom zotrvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a zvýraznila, že byt si vzala na hypotéku pred štyrmi rokmi spolu so svojím partnerom, keďže plánovali spoločnú budúcnosť a počítali s tým, že by deti v budúcnosti chceli bývať s ňou, takže „platenie hypotéky nebolo účelné vynaloženými nákladmi", pretože sa podieľali na platení spolu s partnerom. V súčasnosti však už vyše roka žije bez partnera, takže na všetko je sama, čo však nebol zámer ako to tvrdí právny zástupca otca mal. detí. Deťom vždy nakupovala veci potrebné, keď boli u nej a vždy podľa svojich finančných možností a schopností. Ak by aj predala byt a nemala by také vysoké náklady na bývanie, musela by doplatiť hypotéku a nájsť si podnájom, jednoizbový byt na prenájom stojí mesačne okolo 7.000,-Kč + energie, takže by bola na tom istom, ako je teraz. Opätovne zdôraznila, že platenie tak vysokého výživného a zároveň splácanie zročného výživného je pre ňu likvidačné. Opätovne navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že uloží matke mal. detí prispievať na výživu mal. W. sumou 65 € a na mal. E. výživným v sume 55 € mesačne.

8. K vyjadreniu matky mal. detí sa otec mal. detí, ktorému bolo vyjadrenie matky doručené dňa 01. 10. 2018 nevyjadril.

9. V dôsledku odvolania matky mal. detí, krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP"), vec preskúmal v medziach daných ust. § 65 a § 66 zák. č. 161/2015 Z. z. - Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP") a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.
11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Odvolací súd uvádza, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí, ako aj s jeho dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje a na tieto v plnom rozsahu poukazuje. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k názoru, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne a zohľadnil pri posudzovaní nároku na určenie výživného schopnosti a možnosti oboch rodičov mal. detí, ako aj najlepší záujem a odôvodnené potreby mal. detí. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká narodením a plnenie vyživovacej povinnosti trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, pričom vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť; ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývania alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako bežného plnenia na úhradu potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne i poskytovaním vecných plnení ako je bývanie, strava,

nákup, ošatenie, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, a pod. a taktiež osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Základnou zásadou pre stanovenie výšky výživného u povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia, než životná úroveň druhého rodiča, možno zaviazať povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázateľných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom sa vychádza z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce výlučne jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti, dané jeho fyzickým stavom a nadaním, množstvom získaných vedomostí pracovných skúseností, a podobne. Na strane druhej, základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Výška mesačných nákladov na dieťa predstavuje vyčíslenie pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb, pričom medzi základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, prípadne školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky.

14. V prejednávanej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že rodičovské práva k mal. E. U., nar. XX. XX. XXXX boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/133/2012-48 zo dä 18. 09. 2012, ktorým bol mal. E. U. zverený do osobnej starostlivosti otca a matke mal. bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. E. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima vždy do 15 dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01. 05. 2012. Uvedený rozsudok nadobudol účinky právoplatnosti dňom 01. 11. 2012. Od uvedeného momentu nebola uskutočnená žiadna iná úprava rodičovských práv a povinností k mal. E. U.. Pokiaľ sa týka mal. W. U., k tejto bola posledná úprava rodičovských práv a povinností rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/68/2007 - 32 zo dňa 24. 04. 2007, ktorým bola schválená dohoda rodičov a ktorou bola mal. W. U. zverená do osobnej starostlivosti otca a matke bolo uložené prispievať na výživu mal. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 03. 05. 2007 a ide o poslednú úpravu výživného (ako i ostatných rodičovských práv).

15. Návrh na zvýšenie výživného na mal. deti v prejednávanej veci bol podaný otcom mal. detí dňa 12. 03. 2018, t. j. od poslednej úpravy výživného na mal. W. prešlo 11 rokov a od poslednej úpravy výživného na mal. E. ubehla doba 5 a pol roka, počas ktorých obe mal. deti prešli z materskej školy na základnú školu a s vyšším vekom sa prirodzene podstatne zvýšili ich odôvodnené potreby. Obe mal. deti od uvedených úprav bezo zmeny žijú s otcom spoločne v jeho domácnosti, ktorý sa o ne stará sám a zabezpečuje osobnú starostlivosť, bývanie, všetky náklady súvisiace so zabezpečením stravovania, ošatenia, hygienických potrieb, hradí všetky náklady spojené so školskou dochádzkou, ako aj s voľnočasovými aktivitami, či prípadnými zdravotnými problémami oboch mal. detí. I v súvislosti so zdravotným stavom v prejednávanej veci vznikajú zvýšené náklady, nakoľko obe mal. deti sú vedené v I. ambulancii a nosia I.. Náklady na kúpu I. boli vo výške 140 € pre mal. W. (pred dvoma rokmi, pred rozhodnutím súdu prvej inštancie) a v súvislosti s kúpou I. pre mal. E. vznikli otcovi výdavky vo výške 80 €. Z tvrdení otca, ako i z vyjadrení matky vyplynulo, že matka mal. deti vída len veľmi sporadicky, tieto nekontaktuje, nezaujíma sa o ne a nijakým spôsobom, okrem platieb určeného výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na deti neprispieva, a to ani pri príležitosti ich sviatkov, narodenín, či Vianoc. Z uvedeného možno dospieť k záveru, že matka si plní vyživovaciu povinnosť výlučne platením výživného vo výške 30% sumy životného minima na každé dieťa zvlášť tak, ako jej to určili vyššie uvedené rozsudky Okresného súdu Banská Bystrica a nad uvedené svoju vyživovaciu povinnosť neplní nijakým iným spôsobom. Na strane druhej, otec mal. detí, ktorému sú deti zverené, svoju vyživovaciu povinnosť plní všetkými vyššie popísanými spôsobmi, t. j. poskytovaním osobnej starostlivosti, ubytovania a znášaním všetkých nákladov a výdavkov spojených s bežnou réžiou, výchovou a výživou dvoch mal. detí a návštevou školy.
Odvolací súd teda dospel k záveru, že súd prvého stupňa ohľadne oprávnenosti nákladov mal. detí dospel k správnemu záveru o potrebe zvýšenia výživného na obe maloleté deti. Pokiaľ sa týka samotnej výšky určeného výživného - na mal. E. vo výške 110 € mesačne a na mal. W. vo výške 120 € mesačne - odvolací súd uvádza, že ani takto určené výživné nepokrýva všetky nevyhnutné, či odôvodnené potreby mal. detí, ktoré v súvislosti s ich výchovou, výživou a starostlivosťou vznikajú. Je absolútne neakceptovateľný postoj matky, ktorá poukazuje na svoju povinnosť platieb hypotekárnych splátok, ktoré

má v súvislosti s kúpou trojizbového bytu, pričom sama na seba prevzala ťarchu úverovej splátky vo výške 3.875,-Kč s poistením vo výške 4.000,-Kč, t. j. 153,66 € (prepočítané kurzom ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu). Uvedený záväzok v súvislosti s nadobudnutím nehnuteľného majetku matka je ochotná plniť, avšak na výživu svojich mal. detí navrhuje prispievať mesačne čiastkou, ktorá na každé mal. dieťa nepredstavuje ani polovicu výšky splátky úveru (65,- eur na mal. W. a 55,- eur na mal. E.). I odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že pokiaľ matka dvoch mal. detí je vlastníčkou trojizbového bytu, v ktorom i sama býva, uvedená situácia je vzhľadom na skutočnosť, že má vyživovaciu povinnosť k dvom mal. deťom vysoko nadštandardnou a náklady na splátku hypotekárneho úveru, či náklady spojené s bývaním rozhodne nemôžu byť z uvedeného dôvodu skutočnosťou odôvodňujúcou určenie výživného na sumu 50 € tak, ako pôvodne navrhovala matka mal. detí v konaní pred súdom prvej inštancie, či na sumu 65 € a 55 € mesačne, tak ako navrhla v odvolacom návrhu. Odvolací súd opätovne poukazuje a zvýrazňuje, že výživné na mal. dieťa má prednosť pred inými výdavkami rodičov a zároveň dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Nemožno tiež strácať zo zreteľa, že v čase poslednej úpravy výživného k obom maloletým deťom, bola matka v tom čase nezamestnaná (ako v roku 2007, tak aj v roku 2012) bez akéhokoľvek príjmu, avšak ani napriek takej finančnej situácii nebola zbavená svojej zákonnej vyživovacej povinnosti na dieťa. V súčasnosti , v čase rozhodovania súdu o návrhu na zvýšenie výživného je matka mal. detí zamestnaná, dosahuje príjem v prepočte na Eurá 667,23 €, nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť a v čase trvania jej vyživovacej povinnosti voči svojím dvom mal. deťom nadobudla do svojho vlastníctva 3 - izbový byt, pričom prevzala na seba záväzky vyplývajúce z hypotekárneho úveru v podobe mesačnej splátky v sume 153,66 €. Za uvedených okolností je určenie výživného vo výške 110 € na mal. E. a vo výške 120 € na mal. W. absolútne na mieste, pričom odvolací súd zvýrazňuje, že pri postoji, ktorý matka mal. detí zaujíma, a to po dobu niekoľkých rokov, súd prvej inštancie mohol i bez návrhu otca rozhodnúť o uložení povinnosti matke plniť všetky preukázateľne oprávnené potreby dieťaťa, resp. mal. detí vo finančnej forme, keďže iným spôsobom sa matka o svoje mal. deti nestará, nezaujíma sa o ne. Je výlučne rozhodnutím matky mal. detí, že za miesto svojho súčasného bydliska zvolila obec, ktorá je vzdialená 600 km od bydliska svojich detí a ako tvrdí i uvedená okolnosť jej bráni v častejšom kontakte, resp. akejkoľvek starostlivosti o mal. deti. Takéto konanie matky mal. detí i odvolací súd vyhodnotil ako svojvoľné, nezodpovedajúce riadnemu výkonu rodičovských práv a povinností. Nad rámec odvolací súd uvádza, že deti sú vo veku XX a XX rokov, kedy potrebujú i osobnú starostlivosť, blízky kontakt a záujem matky o ne samotné, čomu rozhodne nezodpovedá správanie zo strany matky spočívajúce v zasielaní výživného v sume do 30 € mesačne na každé dieťa zvlášť.
Matka mal. detí tak, ako v konaní pred súdom prvej inštancie, ani v odvolacom konaní neuviedla také okolnosti, ktoré by súd presvedčili o objektívnej nemožnosti na strane matky platiť výživné vo výške akú určil súd prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol s poukazom na ust. § 57 CMP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keď nebol dôvod v prejednávanej veci postupovať v zmysle § 55 CMP.

17. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).